

Legendmees

Toits

paljastab
oma
tõelise
mina

Ik ???

Välispäevik

Kiri koju – Raul Potisepp jagab emotsioone esimesest koolinädalast Hottingenis

Ik 2

Traagiline lugu

Kooli koristaja Tatjana jäi sõiduteed ületades auto alla ja sai surma

Ik 12

Tasuta piim tulekul

Meie kooli opilased saavad varsti tasuta piima

Ik 7

Staadioni müsteerium

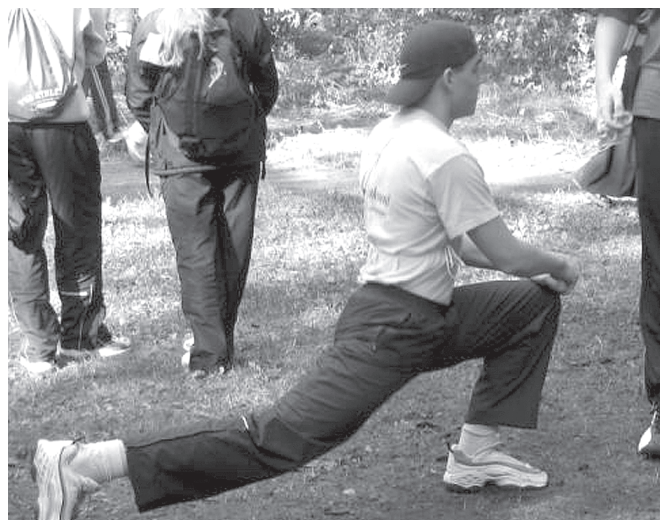
Sajandi küsimus – tuleb staadion või mitte? Vastused peituvad

Ik 5

Spordipäeva pealkiri

Kustumatuid elamusi spordipäeval kommunistide ja kangelastega kohtumisest

Ik 8

Sportipäev: hea tulemuse alus on korralik soojendus.

Hei!

Üle pika aja startis taas Lennuk. Kamp õpilasi sai kokku ja leidis, et koolileht vajab elluäratamist.

Esiteks oleks lausa häbi kui meie kool, kus gümnaasiumis mitmed ained kalduvad meedia poole ei omaks koolilehte.

Teiseks juhtub meie koolis kogu aeg midagi, mis vajab kajastamist. Suures koolis ei pruugi täpne info kõigini jõuda. Näiteks kindlasti paljud ei teagi, et meie kooli koristaja leidis kurva lõpu või et meie kooli õpilased hakkavad saama tasuta piima.

Kõigest sellest ja paljustki muustki saab teada Lennukist nüüd ja loodetavasti edaspidigi. Kõik, kes soovivad meiega kaasa lüüa ja oma panuse anda koolilehele hüpaake aga ligi tegijatele või kirjutage koolilehe aadressile toimetus@lennuk.21k.ee

Lisaks Lennukile hakkab kohe-kohe tegutsema kooliraadio.

Seadistus on juba paigas ja homme läheb eestrisse esimene saade. Nii saavadki õpilased igatepidi oma meediateadmisi kasutada. Lennuki meeskond soovib kõigile meeldivat reisi lehe seltsis!

Toimetus

Lennuki panid kokku:

Grete Sõõrumaa,
Merili Johanson, Madis Ligema, Teele Tammeorg, Mari Krusten, Marten Kuningas, Rasmus Toompere.
Lehe kujundas ilusaks Liisa Kivimäe

Endine 10C klassi õpilane Raul Potissepp jagab meiega oma elu □veitsis.

Jou püfflid ja püfflinnad!

Raul Potissepp, otse Hottingenist

Sorry, et pole vahepeal kirjutanud, aga siin on olnud selliseid kiireid aegu ja pole lihtsalt jõudnud.

Praegu istun ma oma uues koolis, Hottingenis arvutiklassis ja ootan, kuni teistel prantsuse keel lõppeb. Mul ei ole prantsuse keelt, kuna need tüübid siin on seda õppinud juba 5. klassist alates ja ma miskipärast arvan, et mul läheb seal raskeks.

Mitte et keemia tunnis või füüsikas ma midagi aru saaks, aga lihtsalt kolme keelt korraga ei ole just eriti kerge õppida.

Nüüdseks on mul siis esimene koolinädal seljataga ja kõikide klassikaaslaste nimed peas.

Esimese nädala kohta võib ühte öelda: oli väsitav, huvitav, naljakas, põnev, arusaamatu... Eriti reaalsed, kus sõnavara on eesti keeleski raske. Neljapäeval ajaloo tunnis ma juba natukene

aimasin millest nad räägivad, see oli minu jaoks selle nädala kõrghetk. Aga noh, mida te loodate, see oli esimene nädal koolis. Muide, mul on siin jäänud olla veel ainult 9 kuud ja kaks nädalat, nii et selle aja jooksul peaks midagi ära õppima.

Klass, kus ma käin, on esmapilgul väga lahe, meid on kokku ainult 20 õpilast: 12 poissi ja AINULT 8 tüdrukut, kui 10c klassiga võrrelda... Oi, te olete nüüd ju juba 11c klass. Meie klass on ka ülirahvusvaheline, meil on siin õpilasi Eestist, soome juurtega, vene juurtega, hispaania juurtega, türgi juurtega, ukraina juurtega, lõunakorea juurtega... Ja siis veel käputäis sveitslasi, kes on ka mingite juurtega.

Koolimaja ei ole just eriti vinge, kui võrrelda 21. Kooliga. Mingi paarkümmend aastat vana majakarp on siin, ei ole kaskaade, ei ole palme. Aga siin on suitsetamisnurk, kus õpetajad ja õpilased tee-

vad koos mõnuga suitsu, mitte nii nagu Eestis, kus õpilased peavad kuskile sauna taha pugema, et oma päevane nikotiiniannus kätte saada ja närvid maha rahustada... Ainult jointide hais ei meeldi õpetajatele, seda peab siiski nurga taga tegema.

Alkoholi ei tohi tunnis juua, seda peab ka suitsetamisnurgas tegema. Aga muidu on siin vabameelsem kui Eestis, eriti õpilaseõpetaja suhe on siin palju vabam.

Siin tehakse koos nalja ja tunnis lastakse rohkem õpilastel rääkida ja oma arvamust avaldada.

Nii et kõik oleks muidu tore, kui ei peaks nii vara üles tõusma. Täna tõusin 6.30 ja sain magada ainult 6 ja pool tundi, sest esimene koolitund hakkab siin 7.40.

Tahaks veel kribada teile, aga tund lõppeb kohe ja siis ma saan süüa minna.

Ok, tshüss!

Kõige paremat teile ja elage elu täiel rinnal!

Funktion valmis ilmavallutuseks

„Koit Toome on surnud!“, „See pange pealkirjaks!“

Mari Krusten

„Nüüd Koit Toome kaebab selle kooli kohtusse!“ „Ta ei saa ju, ta on haiglas! Seal džunglis mingi putukas hammustas teda!“

Nii seletavad ansambli Funktion liikmed armulikult. Erilist sõnumit neil enda sõnul pole, seega võivad nad endale aegajalt lubada kõrvalepõikeid koitloomelikele teemadele.

Funktion, koosseisus Martin Usk (vokaal), Martin Laksberg (bass), Mihkel Mäesalu (rütmitarr), Jürgen Kütner (soolokitarr) ning Mariliis Eensalu (trummid), viljeleb jazz-funk-rock'i igasuguste sagemetega metalist kuni kantrini.

Tegemist on bändiga, mis on tekkinud erinevate maitsete ja mõjutuste kompotina: kopsu sees Martin ja Mihkel kuulavad metalit, Jürgen jumaldab Led Zeppelini („Parim bänd, mis maailmas üldse on!“) ning bassimees Martin toob sisse jazzilikuma kõla. Niikaua, kui nad asju liiga tõsiselt ei võta, on neil potentsiaali olla muhedad.

„Mis me peame masinale rääkima või?“ küsib üks Martinitest diktofonilt ning sätib ennast rääkima tähtsat juttu Funkzioni ajaloost. Selgub, et bändi teevad nad niisama „pulli pärast“, nagu nad ise väljenduvad ning õnneks ei paista nad asja liiga tõsiselt võtvat.

Näljased lapsed Aafrikas, universumi saladused ning poliitiline situatsioon Lähis-Idas neile eriti korda ei pais-

Ansambel Funktion.

ta minevat – suhtumine on lõbus.

Kõige lõbusam on Mihkel, kes pidevalt itsitab millegi üle ning seletab, et neil käivad asjad nii, et tema naerab kõige rohkem ja siis teised naeravad tema üle – vähemalt tiimitöö on paigas. Mulle siiski tundub, et kui nad proovi teha müdistasid, püüdis mu kõrv paar korda kinni sõna „surn“. Loodevastasti kuulsin ma valetti, keda need eksistentsiaalsed dilemmad tänapäeval ikka huvitavad. Muusikalist haridust on sellest seltskonnast saanud ainult trummar Mariliis (õpib Rocca al Mare koolis kaheksandas klassis), kes lisaks trummidele on õppinud

ka viiulit. Ülejäänute näol on tegemist iseõppijatega, mis nende enda kinnitusel pidavat olema kõige parem meetod. See Martin, kes laulab, nendib, et tema ei oskagi ühtegi pilli mängida ning selle asemel kasutab hoopiski kopsu. Kuigi samas ta tunnistab, et ega ta väga hästi laulda oskagi ning bändi sattus ta alles pärast pikka veenmist.

„Ma ei tea, kas sellest võib meie noortele lugejatele rääkida, aga kui ma täis olin, siis käis pidevalt mingi veenmine,“ jutustab Martin diktofonile.

„Ära räägi selle karbiga!“ segab teine Martin vahele ning see teema

lõpetatakse. Jürgen mainib möödamines oma flöödimängimisoskusi.

Trummar Mariliis liitus bändiga alles hiljuti. Poisid mainivad, et elmine oli osutunud ebakompetentseks ning bassimees Martin vudib abivalmilt trummide taha – mängitakse maha stseen Eelmise Trumhari Puudused. Mariliisi eelkäijal olevat nimelt olnud kangekaelne soov pidevalt ainult ühte biiti mängida ning poiste sõnul oli tal „blokk ees“.

Funktionit peaks olema võimalik näha esinemas novembris toimival Kolme Kooli Kohtumisel. Ja Ursula neile õnneks ei meeldi.

Kaanepoisi lugu – legendmees Toivo Kalman

**Rasmus Toompere
Madis Ligema**

On vahetund... mornide ja ilmetute nägudega astuvme mööda valget koridori poiste tööõpetuse klassi poole.

Koputame, keegi ei vasta. Paari minuti möödudes tuiskab meister Toivo Kalman uksest välja: „Üks hetk, ma pargin auto ära.“ Kannatust, noored reporterid.

Peatselt istume hubases tööõpetuse klassis, masinad on kaetud tolmu-ga. peale mõningast vaikust nuuskab meister nina.

„Noh?!“ pärib ta nõudlikul hääletoonil.

Tegemist on ainulaadse isikuga, Toivo Kalman alustas oma haridusteed N.V Gogoli nimelises Tallinna 21. keskkoolis. Pärast kooli lõpetamist asus usinalt praktikale, siis valis Kopli Kunstikooli, kus hankis kõik oma tarbekunstialased teadmised. Hiljem, kui Koplis jäi tööd käsitööõpetajale väheseks, arvas mees olevat mõnus töötada kodukandi koolis ja nii pakutigi talle 1972. aasta augustis töökohta meie koolis.

„Intarsia, see on mu hobi,“ elavneb õpetaja Kalman. Selgituseks – intarsia on kunst, mille puhul põhimaterjalisse lõigatud süvendid täidetakse eri värvi väärispuidutükikeste – spooniga.

„Kakskümmend aastat olen teinud, esimestel aastatel ka, aga tegin nagu ringis rohkem,“ mõtiskleb Kalman, kes ei ütleks, et töö on igavaks läinud. „Nüüd nagu

Legendmees Kalman tööhoos, poiste käsitöölisi oskusi parandamas

ringi ei ole, siis oleme haaranud ringist huvitavaid töid ka koolitundidesse.”

Uued klassid, materjalid - uued lootused

Kas mäletate, kui käisime uues koolimajas ekskursioonil? Tööõpetuse klass tundus ääretult kitsas ja ruumivaene. Enne remonti olid lootused suuremad, aga kuidagi elatakse

Toivo Kalman

Lemmiktoit: lihatoitud.

Lemmikjook: värske maakali ja kokteilid

Lemmikud TV-sarjad: dokumentaalsarjad.

Huvid: ehitamine ja aiatööd, reisimine

Lemmikfilm: „Hüljatud“, vanem variant

Lemmikraamat: sari „Seiklusjutte maalt ja merelt“

Suurim soov: täiskoormusega erialal vastu pidada.

ära.

„Kui poisid ise kabinetti hoiavad ja suhtuvad nagu oma varasse, siis saame siin hakkama,“ ütleb õpetaja nohisedes.

Võrreldes „vana majaga“ on klass ligi kolmandiku võrra väiksem ja puuduvad ka abiruumid. Lisaks jagatakse tööõpetusekabinetti veel

teise, 7. klasside õpetajaga, kelleks on Mart Soobik.

„Tööpuudust ei tule,“ usub kindlameelne meister Kalman, kuigi tänapäeval jääb mõni asi justkui raha taha. Näiteks 30 aastat tagasi oli materjalide hankimine palju lihtsam.

„Seffid olid ETKVL-i juhatuses ja allettevõttes, ainult endal pidid rattad olema millega materjal ära tuua,“ meenutab Kalman.

Ka Noored 32 aasta jooksul muutunud. Ja pigem mitmekülgsemaks. Kunagi nõukogude ajal puutus õpetaja Kalman poistega kokku ka peale kooli. Tervelt neliteist suve sisustati õpilasmalevas, kus käisid väga paljud. Seetõttu oli õpilasaktiivsus kuni 90-ndate aastateni isegi mõnevõrra elavam.

„Õpilasmalev võiks ikka täiesti tagasi tulla, nii nagu ta nendel aegadel oli,“ arvab meistrimees, kelle arvates polegi nii tähtis tööõpetuses oskuste omandamine. Tuleb välja, et kui 12-13 aastane poiss ei omanda käelist vilumust, jääb vaimsus välja arenemata ja see võib juba jätta oma jälje poisi käitumises.

„Käeline tegevus aitab areneda, tuleb võtta vastu otsuseid ja nii edasi,“ teab Toivo.

Võibolla tahaksid suuremad poisid elektroonikas kätt proovida aga siiani on see seisnud meie haridusministee-riumi rahaliste ressurside taga. Põhjanaanabrid on oma koolides juba 25 aastat tehnilist suunda arendanud.

Tööõpetuse tundides on aga isegi keevitamise tegeldud. Poistel huvi jagub, hoolimata sellest,

et on reaalne võimalus end kõrvetada ja jäädavalt vigastada.

Sellega seoses on juhtunud mõningad õnnetused. Kümme aastat tagasi ajas üks masina juures juttu, toppis näpud kaitse alt läbi ja ajas oma näpud maha, õnneks kasvasid terveks.

„Ega tööõpetus pole meelakkumine,“ kommenteerib meister. „Nädal tagasi juhtus selline juhus, et tulin alla ja hakkasin kõhima ja vabandasin poiste ees, et mul on selline hirmus kõha,“ räägib Kalman. „Pärast selgus, et poisid olid koridoris pipragaa- si pihustanud.“

Legend?

Mida poisid ise arvavad õpetaja Kalmanist? Võtsime koolimajas sisse positsioonid küsitlemiseks. Siit mõned tsitaadid otse noorsantide suust.

„Toivo on 21. kooli vaim,“ ütleb kindlameelselt suvaline poiss.

„Ta teeb nalja, ilma et ise aru saaks, tunnid ei ole kunagi igavad, sest alati juhtub midagi, ja kui ei juhu, siis tehakse nii, et juhtuks,“ naljatleb Martin.

„Malevajutud on kihvtid,“ seletab anonüümseks jääda sooviv noormees, „Ja see on ka meeles, kuidas õpetaja meeeldi aitas, kuid hiljem hindas enda näputööd mitterahuldavaga.“

„Heasüdamlik, naljakas,“ pomiseb Rene.

Nendele, kes veel ei ole mõistnud, miks on meister Toivo Kalman legendaarne; jõudsime kompromissile: „Nitrolakihais, puidutolm, lollid naljad, pisut käsitööd ja sügiseti õues lehtede korjamist - see ongi Kalmani tund.“

Direktor Naida Toomingas võitleb staadioni eest, lootes sellele, et linn kinnitab kooli arengukava.

2007- kooli staadion valmis?

Grete Sõõrumaa

Direktor Naida Toomingas loodab 2007. aastaks saada õpilased sportima päris oma kooliväljakule. Spordiplatsi projekti läbisurumine Tallinna linnavalitsuses saab direktorile üheks suuremaks katsumuseks.

„Staadionile on projekt olemas, mis on küll liiga luksuslik, sellist meile Tallinna linn tänasel päeval ei ehita,“ sõnas direktor.

Kindlasti saab tulevane spordiväljak olema korralik, samas aga pole sinna plaanis ehitada midagi ülearust. Selleks, et kopp maasse lüüakse, on vaja eelnevalt pikki ja põhjalikke läbirääkimisi Tallinna linnavalitsusega, seda just seoses rahastamisega.

Hetkel loodab direktor, et õpilased saavad sportida omal kooliväljakul kolme aasta pärast, kuid midagi kindlalt ei ole veel. Eelkõige sõltub see direktori sõnul sellest, kas linn võtab vastu meie kooli arengukava.

Muus plaanis kooliellu väga suuri muudatusi ei tule. „Põhikooli õppeprogrammi muudetakse avaramaks ja laiendatakse, lisaks üritame majandusõppe koolis jalgadele saada ning valikainete süsteemi täiustame jätkuvalt, kuigi päris lõpmatuseni ka ei saa.“ lausus Toomingas. Suurim mure on direktoril kooli eelarve ja sellega välja tulemine. Kool teeb järjest kõiksugu väljaminekuid, et muretseda hädavajalik. Viimane suurem kulutus oli tehnika muretsemine kooliraadio jaoks, mille tööleasumist on peagi oodata.

Asepresident Martin Raude, president Kristi Saaremets ja asepresident Kristi Juhandi lõövad korra majja

Hoia alt 21 — Kristi- *powerit* toetab Martin!

Teele Tammeorg

Sel aastal presidendiks ning asepresidendiks valitud Kristide kandidatuur sai alguse koolivallutamise naljast.

4. oktoobri hommikupoolikul andsid ametivande värskestvalitud president Kristi Saaremets (12b) ja kaks asepresidenti, Kristi Juhandi (12b) ja Martin Raude (10a).

Pärast pidulikku viimistulist aktust pooltühjale saalile õnnestub mul võiduka kolmikuga kohtumine kokku leppida ning tunni aja pärast istumegi silmast silma ÖOV-ruumis. Nägudel särab endiselt võidurõõm.

Küsimuse peale, miks nad kandideerisid,

vaatavad Kristid kelmi-kalt teineteisele otsa ning naeravad maha terve heliredeli. Selgub, et esialgu oli tegemist naljaga — ükskord lihtsalt istusid nad kahekesi koos ning mõtlesid, et koolis võiks kehtestada Kristide võimu. Kuid nali naljaks, sellest kujuneski tõsine asi.

„Mina kandideerisin presidendiks ainult sellel juhul, kui Kristi (Juhandi) on minu asepresident. Meil sujub koostöö väga hästi,“ jagab Saaremets.

„Siis oli meil valida kahe asepresidendikandidaadi vahel ja me valisime Martini, kes esindaks sellist nõrkehelikku jõudu. Muidu oleks lihtsalt üks nais-

tekari. *Power´it* on natuke vaja,“ seletab president Kristi edasi.

Ka Martini meelest on see väide täiesti iseenesestmõistetav, et võimukolmikus mõlemad sugupooled esindatud on. Akki oligi just see teiste kandidatuuride viga, et seal kõik naised olid, mõtiskleb ta. Aga kandideeris Martin selle pärast, et midagi koolielus ära teha.

Mida värsked VIPid siis koolielus muuta tahavad?

Ühiselt leitakse, et õpilased pole piisavalt teadlikud õpilasesinduste ja presidentide tegevusest ning üleüldse koolis toimuvast. Oma esimesteks ülesanneteks peavadki Kristid ja

Martin info jagamist ning õpilaste arvamuse uurimist. Ka ÖOV tegevus peaks nende meelest efektiivsemaks muutuma — et oleks rohkem tulemusi ja ei jäetaks asju pooleli nagu eelmistel aastatel.

Kui palun igal kolmiku liikmel ennast kolme sõnaga iseloomustada, muutub seltskond kohe pügalavõrra elavamaks.

„Nii, mis meil seal valimisplakatil kirjas oli?“ naerab Kristi Juhandi. „Oo, nüüd me võime ju kohe kuus sõna võtta!“ itsitab Kristi Saaremets. Leitaksegi kahepeale kokku, et Kristid on töökad, aktiivsed ja rõõmsameelsed, pluss loomulikult veel kõik

positiivsed omadused. Martin aga leiab, et „deem, see on raske küsimus!“. Pika pinnimise järel on ta siiski nõus tunnustama, et on enesekriitiline ja oma tegevuses kergelt maksimalist. Ühesõnaga, selline asjalik.

Lõpetuseks edastavad kõik kolm oma sõnumid õpilastele.

„Olge aktiivsed!“ hüüab Kristi Juhandi. „Ja positiivsed,“ lisab Kristi Saaremets.

„Ärge oodake, et teie eest midagi ära tehakse, tehke ise,“ sõnab Martin muiates. „Kui valimistulemused teada saadi, siis ikka küsiti, et mis sa nüüd meie jaoks ära teed. Selline suhtumine — tahetakse, et asi liiguks, aga ise ei viitsi mitte midagi ära teha,“ lisab Martin. „Vahel ajab see ikka päris närvi. Rohkem kaasalöömist ja aktiivsust, siis hakkavad asjad liikuma,“ lõpetab Martin vestluse.

Misasi on õpilasomavalitsus ja kuidas see töötab?

ÕOV – õpilasomavalitsus. Õpilaste esindus, kus on liikmeid 9. – 12. klassini.

Senaator – õpilasesinduse liige. Senaatoreid on igast 9. – 12. klassist kaks kuni kolm.

Juhid – õpilasesinduse tööd juhivad president ja kaks asepresidenti.

Mis on presidendi ülesanded?

Kristi Saaremets: President koordineerib ÕOV tegevust ja esindab õpilasi aktustel ning direktori ees. Ehk siis on vahelüli juhtkonna ja ÕOV vahel.

Tasuta piim jõuab ka meie kooli

Grete Sõõrumaa

Tänavuse õppeaasta alguses palju kära tekitanud koolipiima programm on lõpuks leidnud lahenduse-õpilased hakkavad saama piima kõrrejoogi kujul. Hetkel on veel teadmata, millal piimaprogramm käivitub.

Septembri lõpus olid kõik Tallinna koolid võtnud vastu ühise otsuse, et nad ei osale Euroopa Liidu koolipiima programmis. Põhjuseks eelkõige rahapuudus, sest esilagse programmi jär-

gi tulnuks koolil kõigepealt osta piim, siis jooavad lapsed selle ära ja lõpuks peab kool tege- ma taotluse piima ostuks kulunud raha hüvitamiseks. Kuid vähestel koolidel olnuks võimalus leida oma eelarvest vaba raha piima ostmiseks, nii ka meie koolil. Lisaks sisaldas paljude koolijuhtide arvates projekt liialt läbimõtlemata jäänud detaile. Kuid tänaseks päevaks on need kaotatud ja õpilased saavad peagi tasuta piima.

Tallinna Piimakombinaat

hakkab valmistama 200ml suurust kõrrega tetrapakendis piima. Nii välistatakse võimalus, et piim tuleks lihtsalt kraanist alla kallata. „See, kes soovib, joo oma piima ära, see, kes mitte annab kasvõi sõbrale“ ütles direktor Naida Toomingas. Kas aga peale piima veel näitkes maitsestamata jogurtit või hapupiima tellitakse jääb kooli enda otsustada. Euroopa Liidu piimaprogramm ei sislada endas kohikesi, jogurteid, ehk siis tooteid, mida õpilased kõige meelsamini sööksid.

Tetrapakend kaotab probleemi nõude seisukohalt. Nii ei pea kool ostma eraldi klaase piima jaoks, mida eelneva projekti puhul tulnuks teha.

Lisaks seni muret tekitanud rahaprobleem laheneb samuti – taotluse hüvitise saamiseks teeb Tallinna Piimakombinaat ja nii ei maksa kool ühtegi senti.

Praegu jooavad õpilased sööklas veel teed, aga varsti saame toredas kõrrega pakikeses piima.

Salvrätikud sööklas laudadele!

Grete Sõõrumaa

Septembrikuu lõpus korraldas Lennuk küsitluse, saamaks teada, kuidas suhtuvad õpilased koolisöökklasse.

Küsitluse tulemusena peaks ÕOV varsti hakama tegutsema selles suunas, et laudadele ilmutaksid salvrätikud.

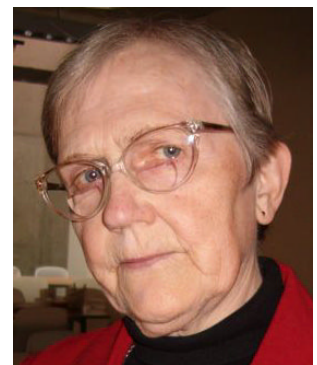
Õpilaste arvamus koolisöögist kõikus ühest äärmusest teise. Küll peeti jooke liiga magusaks ning arvati, et magustoitu võiks rohkem olla. Samas arvati ka, et selle raha eest antakse väga korraliku toitu. Virisejatele tuleb Len-

nuk meelde, et koolisöökla pole mõni restoran, kus kokatädid sind iga kuu uue menüüga üllatavad.

Need õpilased, kes kurtisid hiliste söögivahetundide üle, peaksid mõistma et nii suure koolipe- re puhul ja väikese söökla puhul on see paratamatu.

Sööjad, kellele tekitavad muret rasvased makaronid teadmiseks, et kui neile ei lisataks õli, millega küll pahatihti on liialdatud, saaksime me esmaspäeviti mingisugust jahuplõnnitaolist ollust.

Paljud õpilased kurtsid,

Linda Puusepp on tuntud sööklatädi.

et kartuliputru pole lõunaks. Meie kooli köögis on olemas küll masin, mis valmistab kartuliputru, kuid see on nii väike, et putru ei jätku kõigile.

Spordipäev kulges rahvuslikus vaimus

Marten Kuningas

Nagu nuga selga toimus spordipäev 22. septembril - päeval, mil Tõnismäe pronksõduri juurde tulevad kokku sajad inimesed, et mälestada II maailmasõjas hukkunud kommuniste.

Päeval, mil 1944. aastal vaenlane okupeeris kodumaa. Siiski ei lastud end sellest asjaolust häirida, pigem õhutas see patriotismi. Juba teel sündmuspäeale, bussis number 17, oli tore: vaimne valmistumine raskeks krossiks, põnev arutelu iseseisvustemadel. Isegi elav vaenlane oli sammu kauguselt võtta.

"Nonii, kommunist, hakkame minema. 60 aastat tagasi läksime meie, nüüd lähed sina!" tuli talle nentida, sest vanadaam ei mõistnud meie keelt ega saanud üldse aru, kus ta viibib. Saatsime

Tublid Eesti poisid ei karda sporti, vaid sööstavad vapralt võistlustulle

ta ilusti sõidukist välja, ikkagi delikaatselt nagu eestlasele omane.

Mustamäele kohale jõudnud, oli tarvis siduda enesele number rindu, mis pisut alan-das - nagu ära markeeritud vangid -, kuid see-eest jooksma min-di suure entusiasmiga. Hüüti Lembitut, hüüti

Ukut ja Taarat, et nad oma iidset vihmal meie higisele ihule langeda laseksid. Ja vihm tuli! Tuli nii, et vähe ei tulnud.

Kaks kilomeetrit joostud, pidi nüüd isegi Tõnismäele monumendi juurde uudistama minema. Silme eest kiskus punaseks, nõnda palju saabus neid igast kaarest. Vaja oli risti keset teed seista, et takistada süüdlasi sõduri juurde pääsemast.

Mööda pääsemiseks tuli öelda parool "parem", mille peale liiguti vasakule, et siis tuli ja õigelt poolt läbi lasta.

Näha polnud mitte ainult kommuniste, vaid ka päevinäinud kaaskodanikke. Nemad diskuteerisid, kuidas tookord oli. Enamus olid arvamusel, et toimus nurjatu sissetung, millele järgnes 50 aastat põhjendamatu terrorit. Sellega ei nõustunud aga need, kes sõduri ees punane lillekimp näpus vesistasid.

Kui nägin, et midagi ei aita, jooksin sportlikult kolm tiiru ümber monumendi ja hüüdsin Peko nime. Peko saabus põlev tõrvik käes ning süütas sõduri. See süttis nagu juudi jõulupuu. Tuletõrje saabus kähku ja sõdur pääses suurematest haavadest.

Läksime võtsime P-ekoga paar kalja. Ta tuju oli all, sest kõik polnud välja kukkunud nii, nagu plaanitud. Patsutasin talle õlale ja ütlesin: "Peko, ära muretse. Meie rahvas on ja jääb kõige vahvamaks, ükski võõras monument ei tähenda midagi!"

Peko sai naeratuse näole ning kindluse tagasi. Oli aeg oma teed minna. Peko ütles, et läheb Tõnni poole edasi, pidid mõned toobrid tegema. Ta soovis mulle head viljasaaki, mina omalt poolt usku, lootust ja kannatlikust eesti rahva suhtes.

Sörkis koju hantleid tõstma.

Mustamäele kohale jõudnud, oli tarvis siduda enesele number rindu

Vingemad tulevikutooted olid pärit meie koolist

Merili Johanson

Tuleviku toodete esitlusel jõudsid meie kooli õpilased esikolmikusse kahe tootega – esikoha võitis Veronika Kazaku väljamõeldud Antikiller ning teiseks tõusid Brita Kaasik ja Andrea Tamm oma leiutatud Air-o-aqua tipa-tapa vee peal kõndimise vahendiga.

Ettevõtluspäeva raames toimus 23. septembril Tallinna Linnavalitsuses tuleviku toodete esitlus.

Noored kooliõpilased lasid fantaasial lennata ning ideed ja tulemused olid vägagi huvitavad.

Võistlustules olid ka teised Tallinna koolid, kuid kaheksast osalejast olid neli meie kooli tooted. Teise koha sai 37. Keskkooli toode Tahvli puhastaja.

Pelgalt tundidest pääsemisest sai väga kogemuste- ja auhind-

aderohke üritus. Osalejad said POP- kõnekaardi, pastakaid, aukirju ning esikoha omanikule kingiti koolikott.

Mõte konkursil osaleda tekkis ühel tavalisel koolipäeval, kui huvialajuht Andres Kask informeeris peatselt toimuvast tuleviku toodete võistlusest. Väga suurt õhinat see ei tekitanud, kuid kui selgus, et tänu sellele saab osadest tundidest vabaks, oli põhjus üritusest osavõtmiseks olemas.

Noorte ideed kõikusid seinast seinast: Raimond Makaral tekkis näiteks mõtte teha Looma keele tõlkija. Marii- Liisi Makara leiutatud Kommitaja tõi ka Edgar Savisaare näole muige, endine linnapea on nimelt ise suur kommissõber.

Brita Kaasik ja Andrea Tamm mõtlesid kahe peale välja imelise too-

Autasustamisele oli tunud ka magusasõber ja endine linnapea Edgar Savisaar

te Air-o-aqua tipa-tapa komplekt ehk veepeal kõndimise vahend. Komplekti kuulusid ka kõndimisekepid.

Tüdrukute idee sai alguse paberile joonistatud kingast. Mõne aja pärast lisandusid kinga alla õhupallid, mis oleksid veepeal kõndimisel suureks abiks- nii toode sündiski.

Veronika Kazaku mõtteni viis viimasel ajal kõneall olev terrorismiteema. Tema tuleviku toode oli Antikiller. Turvavärv peaks töötama inimeste mõtete peal: kõik, kelle peakohale ilmub must keht, on terroristid ning turvamehe üleandeks on kurjade kavatsustega

tegelane kinni nabada. Kui tooted olid kooli viidud ja žürii ideed ära hinnanud, oli järgmiseks vastutusrikkaks ülesandeks kooli esindamine Tallinna Linnavalitsuses.

Oma vajaliku abikäe ulatas Juta Hirv, kes aitas õpilastel oma toote kohta tutvustavat teksti koostada ning kõik detailid läbi arutada.

Vaprad tüdrukud ja Raimond pidid täiesti omal käel koha peal hakkama saama. "Alguses oli küll tunne, et mis nüüd saab," ütleb Brita, kelle sõnul oli Andreaga koos toote väljamõtlemine ja selle esitlemine väga lõbus ning huvitav.

Meie kooli õpilased olid tuleviku- toodete võistlusel võidukad

Meie koolis ruulivad valikained

Äli Kargoja

Valikainete süsteem on üle Eesti paari viimase aastaga väga populaarseks muutunud. Eelkõige just sellepärast, et see annab võimaluse õpilasele vähegi rohkem iseseisvust koostada endale meelepärases tunniplaani ja valida ained, mis ennast huvitavad.

Meie koolis on õnneks süsteemi omaks võtnud nii õpilased kui õpetajad, Samas kui enamikes väikestes koolides ei ole valikainete õpetamise võimalusi.

Ka sel õppeaastal toimub valikainetesüsteemi jätkuv täiendamine. Nii näiteks võib reklaami ja marketingi kohta õpetussõnu kuulda EMT avalike suhete juhi Kaja Pino käest ja suhtekorraldusest räägib Eesti Krediidipanga turundusjuht Priit Põiklik.

Reklaam ja marketing - Kaja Pino

Reklaami ja marketingi kursuse eesmärk on anda esmane ülevaade valdkonnast, millega kõik iga päev- kui mitte otse, siis kaudselt kokku puutuvad.

Loomulikult ei saa ühe poolaastaga koolitada kedagi turundusjuhtideks, kuid kindlasti peaks kursus andma esmase arusaamise, kuidas sünnivad sponsorluskokkulepped, milline roll on suhtekorraldusel ja sündmusturundusel.

Püüame ka arutleda hetkel päevakorral olevatel teemadel.

Kursuse lõpuks peaksid osalejad olema seni- sest tublisti teadlikumad reklaamitarbijad ning märkama ka selle valdkonna telgitaguseid. Aegajalt sellele mõtlema tagi.

Füüsika rakendus - Maie Tibar

Kursuse eesmärk on süvendada käesolevat füüsika kursust nii teoreetiliste teadmiste osas kui praktiliste ülesannete lahendamisel.

Kaja Pino

Prantsuse keel - Merike Marli

Vajalikud algteadmised prantsuse keelest. Samuti hea ettevalmistus prantsuse keele õpingute jätkamiseks kõrgkoolis või erialaõppel mõnes Prantsuse ülikoolis.

Matemaatika rakendus - Ivar Porn

Kursuse käigus õpitakse integraal- ja diferentsiaalarvutust. Korraldatakse keskkooli kursust. Antud valikaine on hea ettevalmistus matemaatika riigieksamiks.

Meie armastatud Tiina Meeri

20. sajandi kunst, religioon, joonestamine - Tiina Meeri

20. sajandi kunsti kursus avardab silmaringi kunstiga seotud valdkondades. Kasulikud teadmised mälu- ja osalemiseks!

Religioon avardab samuti silmaringi ja toidab teadmistes paljusid valdkondi. Selgitab eri kultuuride ja religioonide põhimõtteid.

Joonestamine annab võimaluse arendada loogilist mõtlemist.

Joonestamine kui valikaine on eelkõige suunatud nõ fännidele.

Suhtlemispsühholoogia - Kristel Laur

See kursus puudutab erinevaid oskusi, mis on seotud iseenda tundmisega ja inimeste omavahelise suhtlemisega. Tehakse palju grupitööd, eneseanalüüsi ja erinevaid mängu. Käsitletakse vajalikke oskusi enese- sitlusele tööturul.

Giidindus - Valve Iila

Giidinduse valikaine annab lühiväga Tallinna ajaloo- ja kultuurilise kohti ja seminare.

Kursus lõppeb praktilise tegevusega. Kogu tegevus toimub inglise keeles, seega saavad õpilased hea keeleõppe täienduse.

Suhtekorraldus - Priit Põiklik

Kui keegi tahab õppida, kuidas edukalt suhelda, sõnumeid selgelt väljendada, endast soovitud muljet jätta või ka teiste muljet kujundada, siis ta sub võtta valikainena avalikke suhteid.

Suhtekorralduse põhitõdesid ja raudseid reegleid on võimalik nuusutada ka ilma, et seda eriala ülikooli õppima minna. Valikaine raames tegeleme firmade imago ja maine analüüsiga, võtame ette ambitsioonika avalike suhete strateegia kirjutamise mõnele olemasolevale või välja mõeldud organisatsioonile, külastame Eesti tuntumaid firmasid, kus avalikud suhted on hästi korraldatud jm.

Kui aega üle jääb, saame oma esinemisi ka videolindile jäädvustada ning seejärel vaadata, kui head avalikud suhtlejad me oleme ning mida oma käitumises või väljenduslaadis teisiti teha, et me teistele endast parema või õigema mulje jätaksime.

EV õigussüsteem - Meelis Erik

Kursusel püütakse lahendada kaasusi st. elulisi situatsioone. Toimub kohtukülastus. Kursuse eesmärk on õppida õiguslikke põhimõtteid, et elus paremini hakkama saada.

Majandus - Epp Vodja

Kursus annab lisateadmisi majandusest. Palju rühmatöid ja arutlusi. Majanduse valikaine on ettevõtlus kallakuga, kus üritatakse rakendada nii palju aktiivõpet kui võimalik.

Suhtekorraldus - Priit Põiklik

Kuuenda klassi tüdrukud võitsid Õpioskuste võistluse

Merili Johanson

25. septembril toimunud Õpioskuste võistlusel saavutasid Cätly-Marily Mägi, Helen Habakuk, Helen Väljajaga, Liis Pohla ja Liisa-Helena Lumberg tubli esimese koha. Tüdrukute teadmised, teatmeteoste kasutamise ning külma närvi säilitamise oskus pandi proovile 32. Keskkoolis, kus toimus Tallinna koolide vaheline voor.

Kui praegused 6B klassi õpilased eelmisel aastal põnevast üritusest kuulsid, hakati läbisegi klassiruumis potentsiaalseid kooli esindajaid hõikama. Peale jäid viis krapsakat noort piigat, kes

siis veel viienda klassi õpilastena eelvoorust probleemideta edasi pääsesid.

Suvevaheaja möödudes meenus tõsiasi, et edasi tuleb läbida Tallinna voor. Nii harjutati pea iga päev koos juhendaja Sanne Haabiga klassiruumides. Koostöö õpetajaga klappis suurepäraselt: pedagoogiline õpilase-õpetaja suhe puudus. Alati sai küsida kõike, mis jäi arusaamatuks või vajas kinnitust.

Teatmeteosteid lapates ja õpetaja ettevalmistatud küsimusi lugedes, tekkis nii mõnigi kord tunne, et see on ikka päris raske pähekel.

Ometi oli võistlusel tunne hoopis erinev.

Alguses oli ruumides tunda pinget ja koolidevahelist rivaalitamist, kuid mõne aja möödudes suutsid kõik närvi maha rahustada ning 25 minuti jooksul oma töö edukalt lõpuni viia.

Võistluse lõppedes oli kergendus suur. Näoilme muutus veelgi rõõmsamaks, kui võistlejateni jõudis informatsioon tulemustest. Meie punapõsed olid saavutanud Tallinna voorus auhinnalise esimese koha.

Koolivaheajal toimub Eesti koolide vaheline voor. Liigsete ootustega võistlustulle ei minda- tuleb, mis tulema peab. Lennuki meeskond hoiab neile põialt ja soovib edu!

21. koolil oli must esmaspäev

**Grete Sõorumaa
Madis Ligema**

Esmaspäeval, 4 oktoobril, juhtus meie kooli töötajatega kaks õnnetust. Koristaja Tatjana sai sebrat ületades surma ning õpetaja Hele Toomsalu murdis bussist maha astudes jalaluu. 1953. aastal sündinud Tatjana astus Juhkentali ja Odra tänava ristmikul sõiduteele, sai löögi maastikuautolt ning suri saadud vigastustesse sündmuskohal. Pealtnägijate sõnul möödus Jeep'ist Taisto reiseid Tallinn-Pärnu liinibuss, sõites hoolimatult sõna otseses mõttes Tatjanast üle. Mõlemad sõidukid põgenesid sündmuskohalt. Õpetaja Hele Toomsalu murdis samal päeval jalaluu, kui bussist maha astudes ei tabanud astet ning kukus. Õpetaja Toomsalul Vedas siiski Tatjanast rohkem – umbes kuu aja pärast on ta oma tööpostil tagasi. Kipsi peab ta kandma veel neli kuni viis nädalat. Seni on tema tunnid asendatud teiste eesti keele ja kirjanduse õpetajate poolt. Klassijuhatajana on asenduseks 11c-le õp. Ülle Suursaar.

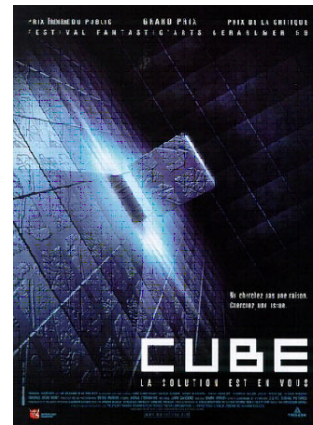
Filmiarvustus. Cube – mõttetu kuubik

Henrik Ilja

Filmi sisu on kõrgemat sorti pilootaazh - grupp inimesi ärkab üles kummalises ruumide konstruktsioonis, mis meenutab kuubikute labürinti. Vennaskonda kuuluvad tõeliselt õel tumedana-haline politseiohvitser, ambitsioonikas nais-õiguslasest psühhiaater, isikliku eluta kontoriametnik ning vaimsete puudujääkidega noorsand, kes ei ole suuteline alfabeetigi ette lugema. Mida rohkem eepikud kosmilisest kuubikust väljapääsu otsivad, seda enam nad oma salapärase vangistajate riikalikust loomusest aimu saavad: koodid, numbrid, mida mõistus ei murra; lõksud, mis langetavad päid; luuk siin-seal,

ülal-all. Tõeline hirm, meelegeid ja frustreritus on võtmesõnad meie moodsas muinasjutus.

Üldine hinnang sisule on ikka parajalt halb. Stereotüüpide kasutamine lubas filmimeistritel vaadata loo süzheest üle ning minna otsejoones inimese käitumise ja otsustusvõimetuse juurde kriisilukorras. Ent kui dialoog koosneb fraasidest "You beautiful brain!", "Feel my black punch!", kui näitlejate miimika on säärane, nagu oleks suitsiidsete kalduvustega isikute klubi juhtliikmed relvaahvardusel lavale kemplema saadetud ja rohke visuaalse vägi-ville kasutamine oleks justkui pseudo-intellektuaalne vabandus teose sisulageduse eest, siis astuti parajalt

plekkämbrisse. Seega, ei tee ma kellegi liiga, kui ütlen, et kõik, mis torust tuli, on väärtusetu, mäge sõnnik, mis laseb isegi CC Plazas mängitavatel maitselagedustel hiilata. Ent see just ongi see, mis muudab filmi suurepäraseks, omas elementis. Seega - piirist, millest mööda minnes omandab ka suurim andetus pöördvõrdelise väärtuse - mööduti.

Räägitakse...

"Siin on teie vana tuttav riboos, mis on tegelikult monoos."
Riina Otsus, bioloogia

"Ei saagi aru oled sa Euroopa riigis või ühes riigis."
Ave Kallas, inglise keel

"That is the day, we celebrate the day."
Valve Iila, giidindus

"Kuna tegemist on digikaameraga, siis on pilt niisugune... jõnks-jõnks teeb."
Eino Tandre, teleajakirjandus

"See alles oli meil paar aastat tagasi."
õp Porn, esimest aastat tunniplaanis olev rakendusmatemaatika

Järgmine Lennuk ilmub juba
novembri lõpus!

Lennuki meeskond soovib kõigile ägedat koolivaheajaga!